

Slovenski dom

Štev. 140

V Ljubljani, v soboto, 21. junija 1941-XIX

Leto VI.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redakcija, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Iz poloma v polom Po angleškem vojaškem porazu pri Sollumu

Rim, 20. junija. Ip. Današnje uradno vojno poročilo glavnega stana italijanskih Vojnih Sil se glasi:

Severna Afrika: Nadaljuje se čiščenje bojišča pri Sollumu. Na bojišču pri Tobruku je naše topništvo uspešno bombardiralo sovražne oddelke v premikanju in jih razpršilo. Letalstvo je bombardiralo obrambne utrube in naprave v trdnjavi. Večkrat so bila poleg tega zadeta tudi oklepna sovražna sredstva južno od Solluma. Tri sovražna letala vrste »Hurricane« so bila sestreljena.

Vzhodna Afrika: Dne 17. junija je sovražnik poskušal s močnimi silami izvesti napad pri Uoljšitu (Gondar), bil pa je odbit in je pustil na bojišču 400 mrtvih in ranjenih. Isti dan je skušal presenetiti našo posadko v Debra Taborju, pa je bil hitro razpršen s protinapadom. Dne 18. junija so bile bombardirane sovražne okrepitve, ki so prihajale v to pokrajino in letalstvo jih je obšlo s ognjem iz strojníc.

Pregled po afriških bojiščih

Rim, 21. junija. s. Po končani štiridnevni ostri bitki pri Sollumu so se angleške čete, ki so se mogle izviti pritisku nemško-italijanskih čet, katere so prešle v protinapad, umaknile zaradi svoje ogroženosti na prejšnje postojanke in so sedaj v kritičnem položaju zaradi svoje neurejenosti. Naše letalstvo kljub neugodnim vremenskim razmeram nadaljuje s svojim delom ter neprestano bombardira in s strojnimi obstreljuje sovražnikove oddelke. Na ozemlju bitke se nadaljuje čiščenje materiala in orožja in preštevanje ujetnikov. Ni še znano končno število in obseg plena, vendar pa številke, ki so znane, potrjujejo obseg in pomen razultatov, ki so bili doseženi, in vso težo izgub, ki jih je imel sovražnik. Čez sto oklepnih vozil je razbitih in zaplenjenih, o katerih govori že poročilo št. 379. Med materialom, ki so ga zapustili na bojnem polju Angleži, je veliko število oklepnih avtomobilov in prevoznih sredstev najrazličnejših vrst ter večje število nosilnega orožja in vprege. Italijansko-nemške čete so po težkih naporih v prejšnjih dneh, ki so bili zaradi velike poletne vročine še hujski in navzlic vsem neugodjem bitke, začele mrzlično utrjevati in urejevati svoje prednje črte. Na odseku pri Tobruku je še vedno mirno in se ne opaža nobena vidna sprememba, ki bi bila posledica zadnjih dogodkov. Samo opoldne 18. junija je poskušala večja angleška patrila približati se našim črtam, pa je bila takoj razpršena zaradi hitrega topniškega ognja, ki jih je prisilil, da so se brez uspeha vrnili v trdnjavo.

Letalstvo Osi je nadaljevalo tudi na tem odseku s načrtanim bombardiranjem vojaških naprav in je doseglo dobre rezultate.

V vzhodni Afriki se borba nadaljuje. Obramba je živahna in odločna navzlic premoči sovražnika, ki meče v boj mehanizirana sredstva in znatno število letalstva. Kljub svoji

premoči pa ima sovražnik hude izgube v krvavih spopadih, ker meče v boj velike množice in s tem poskuša pospešiti rešitev različnih taktičnih vprašanj, ki onemogočajo njegovo napredovanje. Tudi pri zadnjem napadu pri Gondarju 17. junija je bil odbit od naših oddelkov, ki so sovražniku povzročili več sto izgub, med katerimi je bilo mnogo mrtvih in ranjenih ter mu uničili veliko količino orožja in materiala raznih vrst. Sovražnik je moral odnehati v pričakovanju ojačenj, ki prihajajo. Toda tudi nad temi stalno bdi naše letalstvo in jih razganja z bombami in strojnimi ognjem. Kampaanja, ki se je začela pred šestimi meseci, ni omajala bojnega duha naših kolon, temveč vsi še povečujejo svoje napore in se upirajo sovražniku na vsakem kilometru. Navzlic težkim življenjskim pogojem in skrajnim težavam, v katerih se vojskujejo in navzlic velikemu deževju pa odbijajo sovražnika pri vsakem napadu ter mu povzročajo hude izgube.

Močan francoski odpor na sirjskih bojiščih

Beyrouth, 21. junija. s. Uradno poročilo poveljstva francoskih levantinskih sil je večeraj objavilo sledeče uradno poročilo:

V noči od 18. na 19. junij so indijske čete prodrele v pokrajino Mezze, toda zjutraj so bili ti oddelki vrženi nazaj. Naše čete so zajele 150 ujetnikov. Ponesrečel se je sovražnikov poskus napada na Meryajum. Ujeli smo 60 ljudi. Nobenih sprememb ni na odseku pri Vezini, kjer je topništvo zelo živahno. Na obrežnem odseku je prišlo do stika med obveščevalnimi oddelki. Zjutraj so britanske vojne ladje brez uspeha bombardirale kraje severno od Beyroutha. V prejšnji noči in večeraj ob 13. je sovražnikovo letalstvo metalo bombe na pristanišče Beyroutha, ne da bi doseglo kakšen uspeh. Naše letalstvo je nadaljevalo s svojimi ogledniškimi poleti in z bombardiranjem. Levantska napadalna divizija je bombardirala sovražnikove postojanke severno od Sidona.

Beyrouth, 21. junija. s. Uradno sporočajo: Na vseh bojiščih položaj nespremenjen. Pri čiščenju, ki je bilo izvedeno večeraj južno od Damaska, smo ujeli 400 ujetnikov. 19. junija je naše letalstvo izvedlo številne ogledniške polete nad bojnim poljem in nad zaledjem sovražnika ter je bombardiralo podnevi in ponoči številna zbirališča sovražnikovih čet, posebno pa na odseku Kisue. Vsa naša letala so se vrnila domov.

Bojišče se je ustalilo

Beyrouth, 21. junija. s. V pregledu o položaju v Siriji, poudarja list »Orient«, da se je po trinaestih dneh sovražnosti navzlic hudemu sovražnikovem pritisku, bojišče ustalilo. List poudarja odpornost in junaštvo sirijskih čet ter odločnost in hladnokrvnost njihovih poveljnikov, ki so s temi svojimi odlikami izenačili razliko v številu čet in v vojnem materialu. List »Syrie« pravi, da dokazuje prihod državnega

Kralj Boris se je vrnil v Sofijo

Sofija, 21. junija. s. Po večdnevem bivanju v tujini se je večeraj popoldne vrnil v Sofijo bolgarski kralj Boris.

Bratislava, 21. junija. s. Slovaški listi posvečajo veliko pozornost obisku bolgarskega kralja Borisa in prinašajo njegovo sliko zraven slike predsednika slovaške republike Tisa. Listi poudarjajo, da je bil ta obisk prvi obisk poglavarja tuje države pri predsedniku slovaške republike in iz tega sklepajo, da se bo še poglobilo tradicionalno prijateljstvo med obema državama.

Predsednik novozelandske vlade v Londonu

Rim, 21. junija. s. Predsednik novozelandske vlade Frazer je večeraj nepričakovano prispel v Anglijo. Agencija Reuter poroča, da je novozelandski predsednik vlade prispel v London zato, da bi razpravljal o raznih vojnih vprašanjih in da bi se udeležil sej britanskega vojnega kabineta.

Novice s Hrvaške

Zagreb, 21. junija. s. Ob priliki dneva, posvečenega spominu hrvatskih mučnikov, se je Italija hotela posredno udeležiti te spominke svečanosti, ki ji je večeraj v duhu prisostvoval ves hrvaški narod. Generalštabni polkovnik Sargiorgio je položil v imenu italijanskega poslanika v Zagrebu venec rož na grob Štefana Radiča.

Zagreb, 21. junija. s. Hrvatsko časopisje se še vedno bavi z nemško-turško pogodbo in poudarja velik pomen, ker je s to pogodbo dobila Velika Britanija nov udarec. Tako piše »Hrvatski narod«, da je važnost pogodbe, podpisane v Ankar, tako velika, da ga v sedanjem trenutku niti ni mogoče popolnoma oceniti.

Zagreb, 21. junija. s. Minister za gozdove in rudnike je namenil 268 milj. din za dela, ki bodo izvedena v gozdnatih področjih. Večino te vsote bodo porabili za zgraditev novih cest v Liki, ki bodo služile za izkoriščanje gozdov v teh krajih ter za povzdigo tujškega prometa. Zboljšana bo tudi zveza med Gospičem in morjem.

Zagreb, 21. junija. s. Z odlokom ministra za industrijo je tovarnam in trgovinam na delo na vsem hrvaškem ozemlju prepovedano prodajanje usnja. Prepoved velja za 14 dni.

Največje izgube med Avstranci in Novozelanci

Največje izgube med Avstranci in Novozelanci Rim, 21. junija. s. Kakor v bitki za Kreto tako so tudi v bitki za Sollum imeli najtežje izgube Avstranci in Novozelanci. Angleška vlada je ukazala Wavellu, naj uporabi v prvi vrsti en angleški in en škotski polk, ker je računala, da bodo morebitne izgube teh dveh angleških polkov izenačile izgube, ki jih bodo imeli drugi polki iz dominionov. Dejansko pa so Avstranci in Novozelanci tvorili ogromen del napadalnih kolon in prav ti so bili tisti, ki so plačali račun za taktično napako generala Wavella. Avstralska vlada, ki je nedavno uradno objavila smrt 5900 Avstralec v bitki za Kreto, bo sedaj nenadoma v zadregi, ker bo treba tudi za Sollum javiti, da so bili tam Avstranci tisti, ki so morali nositi vso težo bitke in so zato imeli tudi težke izgube.

Minister Pavolini odpotoval v Berlin

Rim, 21. junija. s. Na povabilo nemške vlade je večeraj odpotoval v Berlin minister za ljudsko kulturo Pavolini. Na postaji je ministra Pavolinija v odsotnosti nemškega veleposlanika pozdravil princ Otto Bismarck ter številni funkcionarji ministristva za ljudsko kulturo.

Berlin, 21. junija. s. Večerašnji nemški listi z velikim poudarkom objavljajo poročila o bližnjem obisku ministra za ljudsko kulturo Eksc. Pavolinija, ki prihaja v Berlin na povabilo nemške vlade. Eksc. minister Pavolini bo ostal v Berlinu od 21. do 24. junija.

Maršal de Bono v Karlovcu

Karlovec, 21. junija. s. Sem je prispel na poti iz Ljubljane Maršal de Bono. Sprejeli so ga zastopniki italijanske vojske na čelu z generalom Ambrosijem. Od strani hrvaških vojaških oblasti je bil pri sprejemu navzoč poveljnik mestne posadke polkovnik Tomašević z vojaškimi zastopniki iz Bosne in Hercegovine. Maršal de Bono si je ogledal italijanske in hrvaške vojaške oddelke.

Huda železniška nesreča pri Škofljici

Ljubljana, 21. junija. Davi, nekoliko po osmi uri, so bili ljubljanski reševalci nujno poklicani v Škofljico, kjer se je pripetila težka prometna nesreča. Dolenjski vlak, ki prihaja v Ljubljano zjutraj, se je pri Škofljici zaletel v voz, na katerem je sedela neka kemska ženska, o kateri pa zdaj še ni točno znano, čigava in odkod je. Pravijo sicer, da je Černetova, ne povedo pa, odkod. Lokomotiva je voz prevrnila. Kmetica je obležala nezavestna na tleh. Ima hude poškodbe na glavi.

Z istim vlakom so potem ponesrečenko pripeljali v Ljubljano na dolejski kolodvor, odkod pa z reševalnim avtomobilom v bolnišnico. V trenutku, ko to poročamo, je nesrečna kmetica še vedno v nezavesti. Zdravniki dvomijo, da bi bilo mogoče rešiti njeno življenje.

Nemško vojno poročilo

Berlin, 20. junija. Vrhovno vojno poveljništvo je izdalo danes naslednje poročilo:

Bojna letala so potopila na morju okrog Anglije 2000 tonski tovorni parnik in hudo poškodovala tri velike trgovske parnike. Na Atlantiku je uničilo letalo za dolge polete okrog 1100 km zapadno od Cadiza 3500 tonsko tovorno ladjo.

Nočni napadi bojnih letal so bili naperjeni proti pristaniškim napravam v Great Yarmouthu, kakor tudi proti nekemu letališču v južni Angliji.

V Severni Afriki neznatno obojestransko izvidniško delovanje.

Sovražnik je odvrnil preteklo noč s slabimi silami na nekaterih krajih zapadne Nemčije manjše število rušilnih in zažigalnih bomb, ki so povzročile samo nekaj škode na stanovanjskih hišah. Nočni lovci in protiletalsko topništvo so sestrelili tri izmed napadajočih bojnih letal.

Skupina bojne eskadrile pod vodstvom majorja Petersena in pozneje pod vodstvom stotnika Fliegela je uničila od srede aprila 1940 z neugnanimi in drznimi napadi proti angleški plovi za preskrbo okrog Anglije in daleč na Atlantik 109 trgovskih ladij z okrog 636.000 tonami ter hudo poškodovala z bombnimi zadetki nadaljnjih 43 ladij.

Duce pregledal šolo za lovsko letalstvo

Duce je pregledal šolo za lovsko letalstvo druge stopnje v nekem kraju v dolini Pada. Nato se je v poletu podal nad Lugo, kjer vrgel šopek lovora in hrastovega lista na spomenik Francescu Baracci. Ko se je vrnil, je pred gojenci šole poveljeval spomin letalskega junaka; gojenci so z navdušenjem in ponosom poslušali Ducejeve besede.

Določila glede uporabe živilskih nakaznic

Visoki Komisarjat sporoča: V zvezi z odredbo št. 46 od 18. t. m., ki je bila objavljena v Uradnem listu za Ljubljansko Pokrajino, št. 49. od 18. junija 1941-XIX

sporočam: z 21. t. m. stopijo v veljavo nakaznice za kruh ali za krušno moko, testenine in riž.

Osebe, ki se samo trenutno tu mude, bodo mogle dobiti samo kruh, četudi nimajo nakaznic, in sicer le največ za dva dni.

Postopoma jim bo izdana nakaznica samo za kruh, v kolikor gre za osebe, ki se tukaj mude in bivajo v Državi. V nasprotnem primeru pa bodo dobile tudi nakaznice za testenine in riž.

Nihče ne bo mogel uživati juhe s testeninami ali rižem, če ne bo imel posebne nakaznice.

Popotniki, ki imajo nakaznice za juho s testeninami, ki je bila izdana v drugih pokrajinah Kraljevine, se jih lahko poslužujejo za uživanje v vseh javnih lokalih.

Javni lokali bodo morali vedno odrezati od nakaznice odrezke za kruh in za juho pri vsakem zaužitju. Zato so odrezki porazdeljeni v dva dela, da so uporabljivi za dve jedi istega dne. Za uživanje juhe veljajo samo odrezki za testenine in riž, kolikor in kar ima kuhinja pač na razpolago.

Veljavni so samo odrezki za isti dan, ko se uživajo jedi, ali pa v naslednjih dneh, nikakor pa ne odrezki prejšnjega datuma in odrezki, ki so že ob veljavu.

Menjavanje 1000 din bankovcev podaljšano do 23. junija!

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino objavlja:

1. Čas za zamenjavo 1000 dinarskih bankovcev je podaljšan do 23. t. m.

2. Zamenjava dinarjev se bo vršila tudi jutri, v nedeljo, 22. junija, in bodo uradi, katerim je zaupana naloga zamenjave, ostali odprti.

3. Ostane v veljavi termin od 19. do 26. junija za zamenjavo vseh bankovcev drugih vrst in vseh kovancev.

Da bi olajšali menjavanje, so bili poštne uradi v pokrajini pooblaščeni za sprejemanje in shranjevanje dinarskih bankovcev vseh vrst, katerim bodo priložni posebni listi.

Poštne uradi bodo potem predložili te bankovce v zamenjavo najbližjemu uradu Italijanske banke do 26. t. m.

Vesti 21. junija

Angleški major John Wernon Gilson iz britanskega polka vojvode od Wellingtona, je bil obojen na sedem let zapora, ker je poveril večji znesek, namenjen za neki vojaški tehnični oddelek v Leedsu.

Obletnico sklenitve premirja med Nemčijo in Francijo v Compiègneju se spominja nemško časopisje in poudarja ves pomen te vojaške zmage, največje vojaške sile sveta. Listi objavljajo ob tej priliki pregled vseh političnih in vojaških dogodkov, glede odnosov med Nemčijo in Francijo pa pravijo, da se je Francija pod maršalom Petainom končno vrnila k stvarnosti in je iz tega potegnila tudi primerne sklepe.

Britanski preskrbovalni minister je predpisal 25 odstotno zmanjšanje obrokov kruha, ker letina v Veliki Britaniji ne kaže ravno najboljšo. Poročila, ki prihajajo iz Amerike, pa pravijo, da se je prehranjevalno vprašanje v Veliki Britaniji v zadnjem tednu na splošno precej poslabšalo.

Turško-nemško prijateljsko pogodbo slavi tudi japonsko časopisje in pravi, da pomeni to nov uspeh diplomacije držav Osi.

Za portugalskega veleposlanika pri francoski vladi v Vichyju je bil imenovan bivši zunanji minister Coeriro Da Mata, rektor lizbonske univerze.

Mehikanski obrambni minister je ukazal prenoviti ves topniški material mehške narodne vojske. Minister je prepričan, da bo mogel v treh mesecih zmotorizirati vse mehško topništvo.

Indijski voditelj Ghandi je menda po nekem svojem prijatelju dal objaviti, da se bo gibanje za ljudsko neposlušnost v Indiji še ojačilo. To poročilo je prispelo iz Bombajja v Teheran.

Nenadna sklenitev turško-nemškega prijateljstva je povzročila v ameriških političnih krogih živo zanimanje in naredila globok vtis. Nekateri listi vidijo v pogodbi nov diplomatski poraz Velike Britanije.

Zaprtje ameriških konzulatov — konec delovanja »Intelligence Servicea« v Italiji in Nemčiji

Berlin, 21. junija. s. Zaprtje vseh ameriških konzulatov in uradov agencije »American Express Company« v Italiji in Nemčiji, piše »Diplomatsko-politična korespondenca«, je stvar, ki bi se prav za prav morala izvršiti že zdavnaj. Kakor je znano, so bili vsi diplomatski predstavniki in konzuli ter uradniki vseh vrst Velike Britanije v Evropi zaprti, nakar so njihove funkcije prevzeli konzuli in uradništvu Združenih držav, ki so prevzeli zaščito angleških koristi. Tako so ti uradi mogli pošiljati v London razne vrste informacij, ki pa niso bile vedno v skladu s pravili diplomatske službe, kakor so to lahko večkrat potrdili zastopniki nevtralnih držav. Ti konzularni uradniki so skrivaj zbirali material, ki je bil namenjen za preskrbovanje protinemške in protitalijanske propagande. Zlo, ki so ga s temi svojimi dejanji v korist Anglije storili, je zelo veliko. Na nemški strani nimamo namena istovetiti konzulov Združenih držav, ki morajo danes zapreti svoje urade, z ameriškim ljudstvom, ker v Nemčiji dobro vemo, kakšno je ameriško javno mnenje in kakšno je delovanje, ki ga ta trenutek kažejo njegovi predstavniki v tujini. Gotovo pa je, da je večerašnji ukrep italijanske in nemške vlade naredil konec delovanju Intelligence Servicea v prizadetih državah. Iz tega ukrepa naj bi vsak Amerikanec videl, s kakšno odločnostjo nadaljujeta Italija in Nemčija borbo proti Angliji in znata preprečiti z vsemi sredstvi vsak odkrit ali pa prikriti poskus tistega, ki bi se rad postavil ob stran Anglije.

Amerikanska podmornica se je potopila

Washington, 21. junija. s. Dvanajst manjših vojnih ladij išče podmornico, ki je ostala negibna v morju, potem ko se je potopila. Gre za eno starejših ameriških podmornic, ki pa je bila nedavno dana v službo za obrambo obale. Podmornica se nahaja najbrže v globini 125 m. Do nesreče je prišlo tedaj, ko se je podmornica ravno poskušala potopiti. Na njej sta bila dva častnika in 31 mož posadke. Reševanje se je začelo, ko je bilo objavljeno, da je podmornica že sedem ur izostala izven svojega programa. Podmornica se verjetno nahaja na istem mestu, koder se je potopila tudi znana podmornica »Squalus« pred dvema letoma.

II. produkcija Glasbene akademije in Srednje glasbene šole

Ljubljana, 21. junija.

Včeraj je ob sklepu šolskega leta Glasbene akademije in Srednje glasbene šole... Včeraj je ob sklepu šolskega leta Glasbene akademije in Srednje glasbene šole prof. L. Pfeiferja.

Koncert je uspešno predstavil delovanje našega najvišjega zavoda, čigar kvaliteta se giba na dostojni ravni glasbene vzgoje v tehničnem in umetniškem ozirju.

Ravno tako je v svoji violinski stroki pokazala ga. Ornikova, ki je izvajala ob dobri klavirski spremljavi dr. M. Lipovška.

Novice iz Države

Sv. oče je v sredo sprejel v Vatikanu 400 novih zakonskih parov, potem pa tudi več sto italijanskih in nemških vojakov in mnogo drugih vernikov.

Metan v tekočem stanju priporočajo v Italiji za vsa tista motorna vozila, ki so doslej uporabljala nafto. Prve dni junija je bil v Bologni kongres za metan.

Železniško progo Budimpešta-Zagreb-Reka so že začeli elektrificirati. Na ta način bi bila proga mnogo bolj pripravna za hitrejšo prevažanje tovarov.

Z Goriške in Krasa

Zlata koljarna za hrebrost je bila podeljena po smrti podporniku sedmega planinskega polka Petru Golobu iz Gorice.

Več trgovcev, ki so skrivali živila, je bilo kaznovanih v Trstu. Pri veletrgovki Agati Chiarutini so dobili skritih okrog 6000 jajc in jih je oblast potem zaplenila.

V Trstu je umrla Helena Gorjan, rojena Pegan, stara 26 let. Zapustila je moža Rudolfa in eno hčerko.

Tri in pol milijona jajc zaplenjenih. Tržaška prefektura je 14. junija zaplenila v Trstu tri več veletrgovcih okrog 3 in pol milijona jajc, ki so bila shranjena v hladilnicah.

Edgar Wallace:

Na sever, potepuh!

»Rada bi govorila z vami brez prič,« je dejala. Miss Ellen, ki je stala poleg vrat s sklenjenimi rokami, je ob teh besedah izginila. »Ali naj tudi jaz odidem?«

e-moluc za violino (Fantasia — Allegro assai — Allemonda — Pastorale — Adagio — Gigue — Allegro) in prvi ter drugi stavek Bruchovega »Konzerta v g-moluc«.

Postulstvo je bilo zadovoljno in je izvajalce nagradilo z odobravajočim ploskanjem in nekatere celo s cvetjem. Grda razpada pa je med mlajšimi ljudmi medsebojno prišepetovanje med izvajanjem, ki poslušalce moti.

Živahno je zdaj na novomeškem stadionu

Novo mesto, 19. junija.

Ne moremo reči, da v prejšnjih časih med novomeščani za stadion ni bilo zanimanja in da na stadionu ni bilo živahnega življenja.

Vse te številne obiskovalce stadiona bi mogli razdeliti v dve skupini. Prva je skupina tistih, ki jih privlačijo zanimiva arheološka izkopavanja, ki se tukaj vršijo že 14 dni.

Naš poročevalec hoče biti pravičen obema skupinama, pa bo zato te vrste posvetil ne le arheološkim izkopavanjem, marveč tudi stadionu samemu, ki postaja za Novomeščane vsak dan bolj aktualen in to toliko bolj, ker dela hitro napredujejo in bo treba najti možnosti in načina, da se zagotovi njegova popolna dovršitev.

Arheološka izkopavanja se na stadionu vršijo že 14 dni ter so se bogato izplačala. O prvih, najemniteljših najdbah, ki so jih odkrili 5. in 6. junija, je naše časopisje že poročalo. Od takrat malone ni minil dan, da ne bi našli kaj zanimivega iz življenja starih Ilirov v 5. stoletju pred Kr. na najdbah je bil poseben bogat 18. junij, ko so na prostoru nekaj kvadratnih metrov in v plasti pepela našli bakren kotliček s tremi nogami, iglo s štirimi glavicami in vložki iz jantaria.

Z novimi najdbami se bo keramika Narodnega muzeja v Ljubljani tako obogatila, znanstvenikom pa so nove najdbe postavile nov arheološki problem, namreč problem, kako se družijo starejše oblike keramike z novejšimi.

Vsi najdeni predmeti bodo postali last Narodnega muzeja v Ljubljani, kamor jih bodo čimprej spravili, ker jih je treba v najkrajšem času restavrirati in pripraviti. Trenutno pa so izkopanine na vpogled pri Košku.

Kakor je časopisje že poročalo, si je dela na stadionu ogledal tudi divizijski general Romero.

Prosto gibanje po notranosti Ljubljanske pokrajine

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino odloča, da se z današnjim dnevom ukinja čl. 4 njegovega ukaza št. 13 z dne 29. aprila 1941-XIX, ki je bil objavljen v uradnem listu Kr. Civilnega Komisarjata št. 55. Potemtakem je gibanje v mejah imenovane pokrajine prosto in ni zato potrebno nobeno posebno dovoljenje.

Novo mesto

Streliške noči. V kandijsko bolnišnico se je zatekel 26letni posestnikov sin Jožef Sašek s Pangerčgrma v občini Smihel-Stopiče. Fant se je mudil na vasi. Ko se je proti polnoči vračal proti domu, je nekdo iz teme nanj ustrelil in ga zadel v levo koleno.

Naval na davčno upravo. V četrtek, na prvi dandan zamenjave dinarjev v lire, je prišel na davčno upravo, ki je pooblaščenca izvršiti zamenjavo, velik naval. Iz celega okraja hitijo ljudje zamenjati dinarje, ki jih, kakor izgleda, na Dolenskem ni bilo tako malo. Marsikdo, o katerem bi človek mogel biti prepričan, da nima dinarja pri hiši, je sedaj iz nogavice potegnil svoje tisočke in jih prinesel na davčno upravo v zamenjavo.

Sedaj lahko poročamo, da se za ta dela živahno zanima tudi g. civilni komisar dr. Griselli, ki si je v torek najprej ogledal pri Košku razstavljene predmete, nato pa prišel v spremstvu župana dr. Polenskega tudi na stadion in si tam ogledal vsa dela.

Svoje veselje nad deli na stadionu imajo tudi novomeški športniki, ki morejo opazovati napredek, ki se tam dan za dnem kaže. Poleg najetih delavcev so pri odkopavanjih in planiranju zaposleni tudi vojniki, ki jih je za ta dela dal na razpolago poveljni divizije g. general F. Romero, ki je za gradnjo tega stadiona pokazal izredno zanimanje, ki se mu je vzbudilo iz interesa do novomeškega telesnovzgojnega dela in ob pogledu na idealno lego tega športnega igrišča. Enak interes za gradnjo stadiona je pokazal tudi g. civilni komisar, ki z zanimanjem sledi vsem prizadevanjem lastnika stadiona, ki grede za tem, da bi se to nad vse potrebno igrišče čimprej dokončalo.

SK Moste bodo priredile turnir

Moščani bodo priredili jutri velik nogometni turnir. V goste so povabili vojaško moštvo, Grafiko in pa Svobodo. Seveda bo sodeloval tudi prereditelj. Igrali bodo za dva pokala. Igre bodo trajale po 2x30 minut. Pari so razdeljeni takole: ob 15 Grafika; Vojaško moštvo, ob 16.10 Moste; Svoboda, ob 17.20 premagnea iz prvih tekem in ob 18.30 zmagovalca iz prvih tekem.

IRAKOVO GLEDALISCE

Franciškska dvorana. Sobota 21. t. m. ob 20: »Sinovi Starega Rimljana«. Zadnjikrat. Cene globoko znižane. Predprodaja ob 15 do priletka pri blagajni pred francišksko dvorano.

Učenci in učenke Drž. dvorazredne trgovske šole v Ljubljani bo prejeti izpričevala v ponedeljek, dne 30. junija 1941 ob 9 v svojih razredih. Kolek za letna izpričevala 20 din, za odhodna izpričevala 100 din in 20 din. Tiskovina za letna izpričevala 5 din, za odhodna izpričevala 10 din. Vrniti je treba knjige iz podporne zaloge in dijaške knjižnice. — Direktor.

Darujte za starološki »Dom slepih«

Čekovni račun št. 14.673 - »Dom slepih, Ljubljana

Ljubljana

Štiri lepe hiše

so takorekoč kar čez noč zrasle na Tyrševi cesti. Vse so moderne in bodo dale streso lahko večim strankam. Prva hiša je zrasla zraven Kolskove trgovine. Stavba je že ometana in na zunaj lično pobarvana. Hiša je štirinadstropna. Prilifčje je urejeno za trgovske lokale. Ko bo izginil zraven novo zgrajene hiše s Tyrševe ceste še kos hiše, ki štrli daleč na cesto, bo cesta zregulirana in lepo pregledna.

Urejanje Vegove ulice

Kakor smo že poročali so začeli s prvimi deli za ureditev novega tlaka v Vegovi ulici. Najprej so cestno površino zorali in s tem odstranili nekaj centimetrov gornjega nasloja ceste. Ko je bila cesta tako osnažena, so začeli cesto nasipati z 10 centimetrom debelo plastjo gromaža, ki ga sicer imenujejo tudi tolčenec. Dozdaj so nasuli cesto skoro do tri četrtine. Zaenkrat posipajo cesto samo toliko kolikor je zoranje; to pa je od začetka pri Kongresnem trgu pa do konca vseučiliškega poslopja.

Samo zidovi

Še štrle v zrak od nekdanje hiše, v kateri je bila Sinkovčeva trgovina s čevlji. Ker je bila hiša v regulacijski črti novo projektiranega podaljška Šubičeve ulice, bo morala pasti. Še nekaj dni, pa bomo že lahko gledali s Kongresnega trga proti Tivolju. Pred nekaj dnevi so začeli podirati omenjeno hišo. Najprej so morali odstraniti strešno opeko, ki so jo lepo zložili in jo bodo lahko še porabili za streho pri kakšni drugi hiši.

Jutrišnji šport

Kakor smo že včeraj javili bodo jutri odigrane naslednje nogometne tekme: Hermes-Slavija ob 10 dopoldne na igrišču Hermes. Kakor je mogoče predvidevati bo iz tega srečanja izšel kot zmagovalac Hermes. Vse prednosti ima: zdržnost, tehniko in uigranost. Slavije pa tudi ni podcenjevati, saj se je že mnogokrat zgodilo, da je zmagal slabšiji nad močnejšim, če se je v igro zagrizel. In zagristi se Slavijaši znajo. To so okusili že mnogi, ki so se srečali z mladimi Slavijaši. Tekma bo lepa in si jo bo veljalo ogledati.

Mars-Ljubljana ob 18 na igrišču Ljubljane. To bo gotovo ostra borba, saj sta obe moštvii močni in imata nekaj prav dobrih igralcev. Marsu ni v srečanju z Moščani skoraj spodletelo, da se ne bi mogel več udeleževati borbe za pokal SNZ. Rezultati med Marsom in Ljubljano so zmerom tesni, igre pa vedno lepe in borbene. Tudi jutrišnja bo lepa in gledalec bodo prišli na svoj račun. Predtekmo bodo odigrali juniorji Slavije in Ljubljane. Ta tekma se bo začela ob 16.45.

Gloucesterskega, v trenutku, ko ga je vojvoda de Clarence umoril. Vsi so se v nevarnosti tako smehljali. Bili so najbolj nevarni, kadar so bili najbolj dobre volje. »Allan... lahko skrbi sam zase. Saj vendar ni nikak slabič. Tepec more biti, a nihče od moje krvi ne more biti strahopetnež.«

stanejo gangsterji sedaj, a najbrž niso preveč poceni. Če se ne motim so še drugovrstni roparji vse prej, kot poceni. Saj si se oskrbela naravnost kneževsko. Večkrat sem že razmišljal, zakaj tvoj rdečbradi sluga ne obleče tvoje livreje in si ne pritrudi tvoje grba na prsi... trije leopardi na rumenem polju, kaj ne? Pa tudi Lenny bi izgledal naravnost pravičljivo v tvoji opremlji. »Ladvi Georgina ni pokazala na zunaj, če so jo Robinove šale jezile. Nehote jo je moral občudovati, ker se je znala tako obvladati. Kljub njenim šestdesetim letom je bila še visoko vzravnana in njene lepe, kakor noč temne oči so še vedno bile očarujoče.«

Njena glava se je nagnila na stran, njene ustnice so bile stisnjene. »Ta tvoj odgovor prinaša cel kup neprijetnosti... za naju oba. Zelo neprijetno bi mi bilo, če bi te morala videti pred ameriško poroto in bi ta najina zadeva prišla v javnost. Ker več kaj te čaka, se gotovo ne boš pustil prostovoljno aretirati zaradi umora. Strašno bi mi bilo hudo, če bi izvedela, da si padel kakor pes, pod krogliami dveh policistov.«

Tuja živina v občini št. Peter pri Novem mestu

Pri raznih posestnikih v občini št. Peter pri Novem mestu se nahaja naslednja živina, ki je ob demobilizaciji ostala brez lastnika:

Konji

Konj fuks, na glavi lisa, 3 leta. Kobilica črne barve, stara 7 let. Kobilica, prama, stara 9 let. Konj, švarc, star 8 let. Konj, fuks, na glavi ima liso, 10 let. Kobilica švarca, 6 let. Kobilica, šimlja, 6 let. Konj rdeče barve, št. 2587, 13 let. Kobilica, 14 let, št. 411. Kobilica, širast fuks, 9 let. Konj, pram, 9 let. Konj, pram z liso na glavi, noga bela, 16 let. Kobilica, prama, 19 let. Konj fuks, na glavi belo liso, 10 let. Konj, rdeč, bela noga, ficelj: zadnja desna, 12 let. Konj, švarc, 12 let. Konj kostanjeve barve, zadnji nogi beli, 7 let. Konj šimelj, 5 let. Konj fuks, vse 4 noge bele, 3 lise na glavi, 18 let. Konj pram, 8 let, št. 2213. Konj pram, 9 let. Konj, širast pram, 10 let. Kobilica švarca, 7 let. Kobilica prama, 16 let, št. 81 in 83. Konj pram, 12 let. Kobilica prama, na glavi lisa, 4 leta. Konj švarc, na glavi zvezda, 12 let. Konj fuks, lisa na slepi, 13 let, št. 1223. Kobilica prama, na levo oko slepa, 16 let. Konj pram, z belo liso na čelu, 8 let. Konj šimelj, 9 let. Kobilica švarca, na glavi tri zvezde, 13 let. Konj, črn pram, 13 let, št. 240. Konj švarc, tri zvezde na čelu, star 6 let.

Volli

Vol črne barve, star 3 leta. Vol sive barve, 3 leta. Vol lisasti, star 6 let. Vol črne barve, lisa na čelu, 3 leta. Vol sive barve, 4 leta. Vol sive barve, 5 let. Vol pšenične barve, 5 let. Vol montafonske barve, 9 let. Vol rdeče barve z belo liso, star 4 leta.

Praška domača mast čisti in zdravi rane. Dobi se v vseh lekarnah. R. d. št. 2/41.

Konji na področju novomeške občine

Na področju občine Novo mesto se nahajajo naslednji konji, ki so ob demobilizaciji ostali brez lastnikov:

Konj pram 150 cm visok, jahač, žig 29. Konj pram 150 cm visok, brez vsake lise, žig 4115. Konj zelenko, 140 cm visok, 6 let star, nosač, brez žiga. Konj pram, rujav, ostrizena griva, kratek rep, 130 cm visok, nosač, brez žiga. Konj, bel, 130 cm visok, 10 let star, nosač, brez žiga. Konj, rujav, 130 cm visok, nosač, brez žiga. Konj, črn, 130 cm visok, nosač, brez žiga. Konj, zelenko, 130 cm visok, nosač, brez žiga. Kobilica, prama, 130 cm, lisa na čelu in nosu brez žiga. Konj, bel zelenko, 150 cm visok, 8 let, brez žiga. Kobilica, zelenka, 130 cm, kratek rep, ostrizena griva, brez žiga. Konj, pram, griva in rep črna, 160 cm, 5 let star, brez žiga. Kobilica, bela, 150 cm, ostrizena griva in rep, brez žiga.

Linhartovo ulico in Tyrševa cesto mestni tehnični oddelek sedaj kanalizira ter je cesta zato res zelo ozka pri hiši št. 47, kjer je Kolškova trgovina. Citali smo že željo, naj bi mestna občina na tem prostoru cesto razširila z odstranitvijo dela te hiše, toda povedati moramo, da se je mestni tehnični oddelek že nekajkrat pogajal z lastnikom, ki je v Celju, pa ni mogel priti do zaključka zaradi lastnikovih zahtev. Dokler se torej lastnik te hiše, ki sega precej čez regulacijsko črto, ne odloči za nižjo odškodnino, bomo morali pač potrpeti, čeprav bi bila ta regulacija v splošno korist ter bi za splošno koristi zlasti svojih sosedov moral upoštevati vsak občan. Ker je pa ta prometna ovira prav na glavni državni cesti našega mesta, je to vprašanje še mnogo važnejše, kar bodo gotovo upoštevale oblasti.

Važna sporočila

Trgovci na drobno, ki imajo večje število odjemalcev in so v mestnem preskrbovalnem uradu za enkrat dobili še premašo moko, naj pobrane odrezke živilskih nakaznic prineso že v ponedeljek, 23. t. m. v mestni preskrbovalni urad v II. nadstropje Mestnega doma, kjer dobe za oddane odrezke novo zalogo moke. Drugi trgovci pridejo na vrsto konec drugega tedna. Pekovski mojstrom bo mestni preskrbovalni urad nakazoval moko za kruh od ponedeljka, 23. t. m. dalje tudi samo za predložene odrezke.

Opozorja se, da poteče s 30. t. m. zadnji rok za zamenjavo evidenčnih tablic tudi za ona motorna vozila, ki niso opremljena s posebnimi dovolilnicami za prosto vožnjo, kakor tudi za ona, ki so sedaj pod plombo.

Od ponedeljka 23. t. m. dalje se bodo tablice zamenjale pri oddelku II. Visokega Komisarjata, Bleiweisova cesta št. 10, drugega nadstropje, v sobi št. 117, od 8 do 12.

Pri tem se še pripominja, da morajo vsa motorna vozila z označbo LB, ki so v prometu, biti vedno v stanju, da se izkažejo ne samo s prometno knjižico, temveč tudi s posebno dovolilnico in s trobojnim znakom, ki mora biti na zaščitem steklu vozila, in ki pooblašča prosto vožnjo.

Koncert absolventa Glasbene akademije Bojana Adamiča bo v ponedeljek, dne 23. junija ob 19 v veliki filharmonični dvorani. Pianist, ki izhaja iz šole prof. Ant. Ravnika, bo izvajal Dugan-Staničičevo »Toccato«, znano Beethovno »Sonato, op. 57« (Appassionato), Chopinov »Nocturno« in »Valse brillante«, deset Škerjančevih mladinskih skladb, Lisztov »Klavirski koncert v Es-duru«, kjer ga bo spremljal orkester Glasbene akademije pod vodstvom absolventa Sama Hubada. Vstopnina za občinstvo 15 din, za vojake 8 din, za dijakke pa 3 din. Sporedi so na razpolago v Matici knjigarni. Na Adamičev koncert opozarjamo.

Koledar

Danes, sobota 21. junija: Srce Marijino. Nedelja, 22. junija: 3. pb. Ahacij.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva c. 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Komotar, Vič, Tržaška cesta 48.

Promenadni koncert priredi turistični odbor za mesto Ljubljano v nedeljo, 22. t. m. ob 11 v Zvezdi. Delavska godba »Zarja« bo pod vodstvom kapelnika Ivana Grudna izvajala naslednji spored: 1. Učakar: Cinkole, koračnica; 2. Suppe: Pesnik in kmet, overtura; 3. Učakar: Prelepa moravska dolina, venček narodnih pesmi; 4. Mascagni: Cavalleria Rusticana, intermezzo; 5. Zeller: Pličar, potpuri; 6. Učakar: Židana marelja, koračnica.

Druga sklepna produkcija Glasbene akademije bo danes ob pol 19 v veliki filharmonični dvorani. Spored bodo izvajali letošnji absolventi visoke šole, ki bodo izvajali skladbe Bacha, Scarlattija, Veracinija, Severaca, Brucka, Debussyja, Haydna in J. Gregorca. Nastopili bodo: Marija Roegerjeva, Zorka Bradarčeva, Francka Ornikova in Ivana Žižmond iz sol prof. Ravnika, Zarnikove, Rupa in Pfeiferja. Sodeloval bo tudi orkester Glasbene akademije, ki bo pod vodstvom abs. S. Hubada izvedel spremljavo k znanemu Haydnovemu »Klavirskemu koncertu v D-duru«. Poleg absolventov bo nastopila tudi Nada Stritar (sopran, V. let. SGS), učenka ravnateljca Betetta. — Vstopnina za občinstvo 15 din, za vojake 8 din, za dijakke 3 din; programi so v predprodaji v Matici knjigarni. Na zanimivo prireditev opozarjamo.

Učenci in učenke Drž. dvorazredne trgovske šole v Ljubljani bodo prejeli spričevala v sredo, dne 25. junija ob 9 v svojih razredih. Kolek za letna izpričevala 20 din, za odhodna izpričevala 100 din. Tiskovina za letna izpričevala 5 din, za odhodna izpričevala 10 din. Vrniti je treba knjige iz podporne zaloge in dijaške knjižnice. — Dir.

Koncert slovenskih umetnih in narodnih pesnikov v korist Rdečega križa bo priredil pevski zbor »Ljubljanski Zvon« dne 7. julija v filharmonični dvorani. Položaj, v katerem so se znašli v zadnjih tednih številni naši rojaki, terja od Rdečega križa silno povečanje dela in znatnih gmočnih sredstev. O delu pričajo dosedanji uspehi dveh novih odsekov — za poizvedbe in za socialno pomoč —, del sredstev za njih nadaljnje delovanje pa naj privabi Rdečemu križu prireditvev naših najboljših pevskih zborov.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 19.30:

Sobota, 21. junija: Lepa Vida. Izven. Cene od 14 din navzdol.

Nedelja, 22. junija ob 19.30: Cigani. Izven. Cene od 20 din navzdol.

Ponedeljek, 23. junija: Via mala. Izven. Cene od 20 din navzdol. Igra skupina mariborskih slovenskih igralcev.

OPERA

Začetek ob 19:

Petek, 20. junija: Zaprto.

Sobota, 21. junija: Figarova svatba. Izven. Cene od 30 din navzdol.

Nedelja, 22. junija: Carmen. Izven. Gostovanje Elze Karlovčeve, altistke.

Ponedeljek, 23. junija: Recitacijski večer italijanske in slovenske poezije. Izven.

Stabilimento produttore di importate pigmente per colori, vernici, ecc. **CERCA AGENTE** introdottissimo. - Scrivere dettagliamento a: **CASSETTA 110 A UNIONE PUBBLICITA ITALIANA - TORINO.**

NUMISMATICA

Numismatika

Acquisto monete antiche e intere collezioni ai più alti prezzi. Inviare offerte alla **P. & P. SANTAMARIA, Piazza di Spagna 35, Roma**

nter...ami acquisti legno compensato produsse Slavonski nonch rappresen. anz per vendita tutta Italia. Scrivere: Zanimam se za nakup ojačenega lesa, slavonske izdelave, ter za zastopstvo prodaje po vsej Italiji. Pisati: **Peytrignet, Via Volturmo, Genova.**

Acquistiamo forte quantitativo legna ardere preferenza fag. Padova. Indirizzare: Autotrasporti Domenichelli - Padova

A. T. I. L. A. - Torino
Via Pesaro, 48
Industria Biancheria uomo cerca introdotto rappresentante || Industrija moškega perila išče vpeljane zastopnika

BANCA COMMERCIALE ITALIANA

CAPITALE
L. 700.000.000.-

RISERVA
L. 165.000.000.-

GLAVNICA
L. 700.000.000.-

REZERVA
L. 165.000.000.-

BANCA DI INTERESSE NAZIONALE BANKA OBČE NARODNEGA ZNAČAJA

Charlie Chan v San Franciscu

»To njegovo ceno le še poveča. Zlasti pa v oči človeka, kakor je polkovnik Beatem,« je pripomnil Chan. »Zal mi je, da je odšel. Zaradi svoje zvestobe do sedanjega gospodarja bi morebiti jaz nič ne dosegel, toda svojemu prijatelju sem obljubil...«
Vrata, ki so vodila v predsobo, so se naglo odprla in v salon je priteknel mali skavt, za njim pa visok mladenič z majhno kožno torbico v roki.
»Pripeljal sem zdravnika,« je zamgovito naznanil Willy Li.
Chan je srdit pogledal preveč skrbnega dečka.
»Nesrečen slučaj,« je vprašal zdravnik. »Kdo od vaju?«
Henrik Li je pokazal Chana.
»Ta človek si je izpahnil nogo,« je rekel.
»Dajte, da pogledamo,« je rekel Amerikanec in stopil bližje h Chanu.
»Ah, saj ni nič,« je rekel Chan in pokazal nogo zdravniku.
Zdravnik mu je odvzel čevlje in potegnili nogavico, zmasiral nogo, potem pa vstal.
»To je le neumna šala,« je rekel ta

osorno. »Vam nič ne manjka.«
»Saj sem jaz takoj rekel, da ni nič,« je rekel Chan in se obrnil k Henriku Liju. Na obrazu uvoznika pletenin se je pojavil izraz razumevanja.
»Pet dolarjev, prosim vas,« je strogo rekel zdravnik.
Chan je potegnul denarnico in plačal, zraven pa se je trudil, da se njegov pogled ne bi srečal z očmi malega skavta.
Zdravnik je naglo odšel. Chan je natknul nogavice ter čevlje in vstal. Njegovo dostojanstvo je zahtevalo, da nadaljuje s svojo vlogo in zato je še naprej trdovratno šepal.
»Pet dolarjev, prosim vas! To je vse, kar vedno ti vražji beli zdravniki.«
Henrik Li ga je pozorno opazoval.
»Sedaj se mše spomnil, da je bil še nekdo tukaj in prošil za podatke o Li-Gungu. Neki Anglež... obilen človek. Angleži so mirni in spretni ljudje kot lopovi sredi požara. Ali ni bilo v jutranjem časopisju nekaj o njegovi smrti?«
»Nič mi ni znano.«
»Ako hočete sprejeti nasvet, ki vam ga skromno dajem? Bodite pazljivi, da

ne boste tudi tokrat doživeli nesrečo, mu je rekel Henrik Li in ga pospremil do vrat. Chan je zamrmral neki pozdrav in odšel po stopnicah. Tu se je srečal z Willyjem Lijem, ki je bil radosten od sreče. Sivar se je končala na čisto nepričakovan način, toda deček je bil vesel, da je kot dober skavt storil svoje dnevno dobro delo.
Chan je bil jezen, da se mu je njegova zvižaka tako ponesrečila. Misli je, da mu je sedaj po krivdi tega malega skavta nemogoče nadaljevati z zasledovanjem Li-Gunga.
Ko je stopal mimo neke drogerije, je vstopil noter ter kupil črnilo in ščetko iz kamele dlake. Potem se je vrnil v Kirkov nebotičnik. Nočni čuvaj ga je spremljal prav do vile, katero je odklenil s ključem, ki mu ga je bil dal njegov gostitelj. Hiša je bila popolnoma temna in mirna. Chan je šel skozi vse sobe. Zdelo se je, da ni nikjer nikogar.
Odprl je tajni predal v Kirkovih pisalni mizi in potegnul papir, ki je bil v kuverti z naslovom Scotland Yarda. Kar odleglo mu je, ko je ugotovil, da je papir precej slabe kakovosti. Neki prsti so se krepko odtisnili na papir, ko so ga zvižjali.

Chan se je vsedel za pisalno mizo in ob luči namizne svetilke nali nekaj kapljic črnila čez sumljive dele papirja. Nato je pozorno potegnul čezenj s ščetko iz kamele dlake. Ves njegov trud je bil popoln, ko se je pojavil jasen odtis širokega moškega palca. Chan se je zamislil. Andberry, uradnik agencija Cook, je bil obilen človek: potrebno bo na nek način priti do odtisa prstov tega moža.
Vtaknil je papir v predal, zraven pa tudi črnilo in ščetko. Premišljeval je o raznih načrtih, potem se pa vsedel v naslanjač in začel brati knjigo »Zivljenjes, polkovnika Beatema.
Uro kasneje se je Parady vrnil domov in se pojavil v salonu s svojim neločljivim srebrnim pladnjem v roki. Na Kirkovo mizo je vrgel nekaj pisem.
»To je večerna pošta, gospod,« je rekel Chanu. »Mislim, da je za vas neka barvana razglednica.«
Kakor, da bi hotel povedati, kako omalovažuje barvane razglednice, je Parady malomarno prislonil pladenj ob bok. Chan ga je začuden pogledal. Telefonski bil je v hotel, naj mu vso njegovo pošto pošljejo v Kirkov nebotičnik, vendar ni upal, da bo ta tako hitro prišla.

Sluga mu je ponudil pladenj in Chan je oprezno vzel karto.
Razglednico je napisala njegova najmlajša hčerka. Takole: Hitro se vrni, dragi oče! Z nestrpnostjo te pričakujemo! Tukaj je zelo toplo. Kmalu bom imela to srečo, da te bom poljubila. — Tvoja hčerka Ana.
Chan je obrnil razglednico in zagledal podobo hriba Diamanta v daljavi. Hrepenenje je vzdihnil in nekaj časa nemirno sedel.
Ko je Parady odšel iz salona, je bil detektiv v enem samem okoku pri pisalni mizi in hitro odprl predal. Parady je držal karto na pladnju s svojim debelim širokim palcem, ki se je bil globoko vtisnil na razglednico. Hitro je posul s prahom, nato pa očistil s ščetko in s povečevalnim steklom primerjal ta odtis s odtiskom na belem papirju. Zelo presenečen se je zleknil v naslanjač. Sedaj ni bilo več potrebno dobiti odtiskov prstov Garrigueja Andberryja: odtis, ki ga je Parady pustil na razglednici, je bil enak tistemu, ki je bil na papirju, poslanem v kuverti od Scotland Yarda.
Parady je torej odprl pošto sira Frederika.
Dalje.

Aparat, ki kaže sestavo zemeljskih plasti, nahajališče rud in podobno.

Hrvaški gradbeni minister napoveduje Velika javna dela na Hrvaškem

Zagreb, 21. junija. s. Minister za javna dela je na nekem delavskem zborovanju povedal, da so zdaj že v teku velika javna dela, še nadaljnja pa da se bodo začela v kratkem. Pripomnil je, da se grade velike najmodernejše ceste, med katerimi je tudi tista, ki bo držala od nemške meje pa do Zemuna, kjer se bo priključila veliki avtomobilski cesti, ki jo nameravajo zgraditi od tod do Carigrada. Dalje bo po njegovih izjavah zgrajenih nekaj cest tudi na Jadran. Mem njimi bodo zlasti važne ceste od Sarajeva v Dubrovnik, cesta do Splita in tista, ki bo vezala Karlovec z Reko.

Država je tudi že sklenila pogodbe za zboljšanje tal v Hercegovini in Dalmaciji. V ta namen so določili vsoto 10 milijonov dinarjev. S temi deli bodo pridobili nadaljnjih 250.000 ha zemlje, ki jo bo mogoče obdelovati, preskrbeli pa bodo na ta način približno 100.000 kmetijskih družinam svojo posevstva. Gospodarska zmogljivost Hrvaške se bo zaradi tega tako povečala — pripomnil minister — da bo preskrba prebivalstva z živili popolnoma zagotovljena. Obenem pa bo na ta način rešeno tudi vprašanje brezposelnosti.

»Za božjo voljo, povejte mi, kdo sem...« Žalostna zgodba švedskega inženirja, ki je čisto izgubil spomin

V uredništvu nekega švedskega časopisa, ki izhaja v Göteborgu, je prišel neznanec, ki je zaradi svojega čudnega govorjenja in vedenja vzbudil tako veliko pozornost. Po njegovih obleki bi človek sodil, da se je moralo v zadnjem času pripetiti z njim kaj hujšega. Bila je sicer krojena po najnovejši modi, pa že nenavadno ponošena in zanemarjena, kakor da ta neznanec v zadnjih časih res ni imel nikogar, ki bi poskrbel malo tudi za to, kako je mož oblečen. Ko je prišel v uredništvo omenjenega lista, je prosil, naj mu povedo, kje je ravnatelj, ker da mora z njim nujno nekaj govoriti.

niso obvestili, vendar pa so živeli, vsaj zadnje čase, v nekem čudnem strahu in slutnji, da se mu je morda le pripetilo kaj hujšega, ko ga tako dolgo ni nazaj.

Urednik se ni zmotil. Neznanec, ki ga je bil tako hudo zapustil spomin, da niti več ni vedel, kje je doma in kako se piše, je bil res tisti inženir, ki so ga že dva meseca pogrešali. Časnikar je ukrenil vse potrebno, da je ta nesrečni mož spet prišel na svoj dom, kjer so se ga domači — razumljivo — nad vse razveselili. Toda kmalu so se morali prepričati, da se je z njim le nekaj hujšega zgodilo, kajti inženir se zdaj dvomi, če je res tu doma in če se res tudi tako piše, kakor so mu povedali. Čisto na jasnem si še vedno ni. Pravijo namreč, da je svoji dve hčerki sicer spoznal, svojo ženo pa da še vedno kliče z imenom hišnice.

Med njim in ravnateljem se je kmalu razvil čuden razgovor, iz katerega se je ravnatelj lahko brž prepričal, da neznanec niti več ne ve, kako se piše, kje je doma, kod je vse od sedaj bival in kaj prav za prav išče v Göteborgu. V razgovoru je neznanec pripomnil, da je prišel k ravnatelju zato, da bi z njegovo pomočjo našel samega sebe... Brez prave smiselne zveze je govoril o neki družini, o dveh ljubkih in lepih »gospodičinah«, ki sta ga klicali za »očka«, o udobnem stanovanju in o dobrem položaju, ki je bil neprimerno boljši od njegovega sedanjega. Prav nič pa se mož ni mogel spomniti, kdaj naj bi ga bila zadela tolikšna nesreča, da je svoj prejšnji položaj izgubil in zakaj se je vsa stvar zanj tako neka mčudno spremenila. Povedal je, da je zdaj nekaj časa zaposlen kot drvar v gozdu in da skupno z dvema svojima tovarišema stanuje v neki baraki v göteborgskem predmestju.

Ko se je neznanec poslovil od ravnatelja, se je na hodniku čisto po naključju srečal z nekim urednikom dotičnega lista. Temu se je brž zazdelo, da ta neznanec najbrž ni nihče drugi, kot ugledni mestni inženir, ki je pred dvema mesecema neznanu kam izginil in vse doslej ni bilo o njem nobenega glasu. Njegovi domači so mislili, da je moral nenadno odpotovati po svojih nujnih opravkih v Oslo in zato tudi niso preveč poizvedovali za njim. Tako nekako se je bil namreč tudi izrazil, ko je v veliki naglici odhajal. Zato tudi policije

Roji kobilic so se pojavili v Starem Egiptu

Bejruth, 21. junija. s. Poročila, ki prihajajo iz Kaira pravijo, da so ogromne trope kobilic v dolžini 4 km in v širini enega kilometra napadle pokrajini Ausan in Kena v starem Egiptu. Poljedelski minister je takoj izdal vse potrebne ukrepe, da se kobilice uničijo.

Mikroskop, ki poveča 14.000 krat.

»Čudoviti« izumi — v brk resnim časom Peta na pero, klobuk - pahljača in »nalivni glavniček«

Tudi v tako resnih časih, kakršni so sedanji, je nekaj takšnih ljudi na svetu, ki imajo še vedno dovolj časa za najraznovrstnejše modne novosti in norosti. O tem priča nekaj zadnjih izumov na tem polju. Novica iz Newyorka pravi, da je v Los Angelesu nek tamkajšnji čevljar naredil in dal naprodaj ženske čevlje, ki imajo peto na pero. Ženska, ki nosi takšne čevlje, ima zelo prožno, da ne rečemo »poskočno« hojo. To je že nekaj vsaj za tiste ženske, ki bi bile rade vedno mlade.

je tako imenovani »nalivni glavniček«, spravljen v majhno škatlico. Glavniček se uporablja za česanje trepalnic. Posebnost je v tem, da je v njem, podobno kot v nalivnem peresu, posebna tekočina, s katero srečna lastnica »nalivnega glavnička« maže svoje očarljive trepalnice istočasno, ko jih češe.

O drugi tehnični »koristni« iznajdbi pa poročajo iz Pariza. Tam so zdaj prišle v modo palice in dežniki, ki imajo to posebnost, da je treba le pritisniti na gumb, pa se v palici že prikaže majhna škatlica za puder in zrcalce.

Nova ameriška iznajdba, o kateri pravijo, da bo letošnje poletje vzbujala veliko pozornost, pa je posebne vrste »klobuk na zadrgo«. Ze ga za drgnemo, dobimo iz njega elegantno pahljačo. Najčudovitejša med vsemi tovrstnimi iznajdbami pa

Opozorilo staršem! Ortopedski odsek oddelka za zdravstveno zaščito učencev pri higienskem zavodu v Ljubljani, bo v času šolskih počitnic nadaljeval z rednim delom. Starši, ki žele, da bi njih otroci tudi v počitnicah obiskovali ortopedsko telovadbo, naj iste prijavijo šolskemu zdravniku (Higijski zavod, oddelek za zdravstveno zaščito učencev) do 30. t. m. Sprejemajo se učenci in učenke, ki so slabo razvili ali so zaradi telesnih okvar in slabe držbe potrebni ortopedske pomoči. Telovadne ure bodo dvakrat tedensko v dopoldanskih urah v novih prostorih na oddelku za zdravstveno zaščito učencev v Aškerčevi ulici.

Italijanski zvezdogled odkril novo repatico Videti jo je možno tudi z manjšimi daljnogledi, ker je precej velika

Pretekli ponedeljek je ugledni zvezdoslovec iz Coma, Giovanni Bernasconi brzojavil zvezdani v Bologni, da je opazil v ozvezdju Skorpijona zvezdo repatico, ki doslej še ni bila znana. Naslednji večer je zvezdarna v Bologni opazila ta komet v bližini zvezde Teta, v ozvezdju Tehtnice, in opozoril podružnico v Loianu, naj to novo zvezdo repatico fotografično zasleduje. Za naslednjo noč je

omenjena podružnica naredila dva fotografska posnetka v precejšnji povečavi. Na slikah se zlasti lepo vidi rep novega komete. Velikost zvezd označujejo na podlagi posebne lestvice. Stopnjo velikosti nove zvezde repatice so ocenili približno na 10. Novi komet je zato možno videti tudi z manjšimi daljnogledi.

Sedanji gospodarski položaj Švedske

Edina težava, ki se mora z njo danes boriti tudi Švedska, je stalno naraščanje cen

Da so švedsko-nemški trgovinski odnosi doživeli velik razmah, je bilo videti tudi na letošnjem spomladanskem velesejmu v Leipzigu, kjer je razstavljenega precej blaga tudi iz Švedske. Že pred vojno je bila Nemčija tista, ki je izvažala na Švedsko skoraj največ blaga med vsemi državami. Letos pa računajo, da bo sploh zavzela prvo mesto.

Težavni položaj Švedske glede kuriva in pogonskih sredstev se je nekoliko olajšal zaradi nemških pošilk premoga. Po novi pogodbi, ki je bila sklenjena med Švedsko in Madžarsko, bodo Švedci izvažali tja več železnih izdelkov in celuloze.

Zaradi vojne pa se je pomorska trgovina znatno omejila. Trgovskega ladjevja, ki je leta 1940. odplulo iz švedskih pristanišč, je bilo po

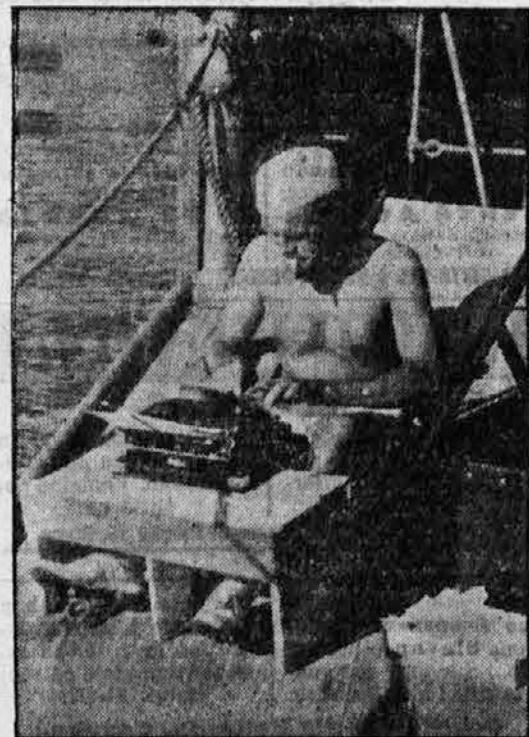
ladijskem prostoru za 50 odstotkov ali pa za 25,3 milijone nettoregistrskih ton manj kot v prejšnjem letu. V preteklem januarju se je prvič zgodilo, da švedska mornarica ni izdala prav nobene ladje. Od začetka vojne do danes pa je Švedska izgubila skupno 84 ladij s skupno 295.384 tonami in 559 člani posadk. Velik del prometa gre po železnicah, in so se dohodki, ki jih je imela država od tega prometa po železnici, dvignili v preteklem letu od 55 na 195 milijonov švedskih kron. Kapital, ki ga je država investirala v železnice, je dosegel vsoto 930 milijonov kron. Industrijska proizvodnja je v glavnem ostala na prejšnji višini. Zlasti se je dvignil uvoz zato, ker je Švedska začela v tujni kupovati sintetične surovine in različne nadomestke, s kakršnimi je posebno Nemčija prav dobro založena. Kapital, ki so ga investirali v to posebno panogo industrijske proizvodnje, je do danes dosegel znatno vsoto. Zelo se je povečal tudi uvoz volne v kosmičih. Letalska industrija je dvakrat povečala svoj obseg, razvila pa se bo še bolj, tako da bo v bodoče lahko zadostila vsem potrebam švedske oborožene sile. — Vpisovanje posojila za švedsko narodno obrambo se nadaljuje in je vpisana vsota dosegla že skoraj vseh 300 milijonov kron.

Obtok bankovcev se je zadovoljivo zmanjšal. Znižal se je v preteklem januarju na 1,31 milijard kron z zlato rezervno in valutami za 1,45 milijard. Največjo težavo, s katero se mora danes boriti tudi Švedska, pa predstavlja stalno dvigovanje cen. Indeks cen v trgovini na debelo je bil januarja meseca letos 162, meseca avgusta lani pa 111.

Proizvodnja premoga v Franciji

V Franciji je zdaj proizvodnja premoga že dosegla spet normalno višino, to se pravi tisto, na kateri je bila pred začetkom sedanje vojne. Na področju severne Francije se bo celotna proizvodnja premoga dvignila za več kot 20 milijonov ton letno. Med drugim nakopljejo zdaj iz rudnikov v zasledeni Franciji na mesec približno 200.000 ton premoga več, kakor pa so ga leta 1938. (Eco di Roma)

Velika finska tovarna v okolici prestolnice Helsinkija je zgorela. Z njo je zgorela tudi vsa zaloga materiala.

Poročevalce pri svojem delu na vročih afriških vodah.

Italijanski roji nad svetom

Storni d'Italia sul mondo

II.

Maddalena.

Zvesti samim sebi smo se brž spravili na pripravljane izrednega poleta, ne da bi izgubljali čas.

Toda nenadna nezgoda je morala pretrgati naše delo. Polkovnik Umberto Maddalena, ki je v Orbetellu z neprimerljivo verno in skušenostjo pripravjal skupino letalcev za pot čez južni Atlantik in ki je meni ob boku vodil mlade orliče iz Italije v Brazilijo, je v tirenskih vodah, blizu Pisanskega pristanišča našel žalostni konec prav tiste dni, ko smo v Orbetello klicali one, ki so bili določeni za nov let okoli sveta in katere bi bil on gotovo vzgojil za novo zmago.

Maddalena je bil človek z morja. Na morju je prebil velik del prve mladosti. Poslušal je neodoljivi klic in je bil vajenec, mornar, potem pa častnik na jadrnicah, ki nadaljujejo izročilo starodavnih italijanskih plovcev, ko se odpravljajo na najbolj daljna in najtežavnejša potovanja od ene do druge celine. Umetnost jadrnanja je poznal neprimerljivo dobro. Imel je zanesljiv čut za ravnanje. Znal je biti kos nenadnim jezam, ki razburkavajo zelene globine Oceana in dolgem mrtvim časom, ki jih zazibavajo v nekako božjasto spanje. Zakonj vetrov, ki obvladujejo sinje dalje, niso zanj imeli skrivnosti.

Imel je podolgovat, ozek obraz, oči malo zaslanjane, korak njegovih dolgih, suhih nog je bil uravnotežen, rame je nosil malo sključene. Beseda, gib, vse na njem je izdajalo dolge pomorske skušnje. Na kopnem je bil malec boječ in v zadregi, na morju pa se je počutil samozavestnega. Njegov pogled je tam dobival nekako kovinsko trdoto. Glas se mu je nenadno otrdil.

Bil je ves drugi človek, z močno voljo, premišljen, zapovedovalen.

Ko ga je letalstvo poklicalo, je bil kakor nalašč izbran mož za vodno letalo. Dopolnil je zgodovinska dejanja. Poslednje med njimi pred velikim poletom je bilo iskanje brodomcev z »Italie« po tečajnem ledu. To je njegovo ime razneslo po vsem svetu. Potem se je povzpел v ozki krog plemstva, ki ga tvorijo imetniki resničnih rekordov, ker je dosegel trajnostni in daljnjski rekord v sklenjenem krogu. Tedaj je letel po nebu nad Lazijem v družbi mladega Fausta Ceconija, ki je komaj prišel iz akademije in ki je bil z njim zvezan po sinovskih vezeh. Tem letalskim plemičem je zaupana naloga prednje straže v naglem napredku letalskih osvajanj.

Popolni obseg njegovih pilotskih, organizatornih in poveljniških zmoglosti je bil dokazan s poletom iz Italije v Brazilijo. V pričakovanju novega poleta okoli sveta, ki bi se bil zaključil s potjo med Severno Ameriko in Evropo, je s Ceconijem pripravil nov rekord v poletu naravnost iz Rima na Kubo. Prav na stroju, namenjenem za ta zadnji poskus, so ga dosegli kruti krepilji usode.

Skrivnost o njegovih nesreči tedaj ni bila docela pojasnjena in je v temi še danes. Vse domneve, ki so bile izrečene, nasprotujejo ponosni izkušnosti poveljnika in tehnični popolnosti stroja. Ko se en razlog zdi verjeten po eni strani, se po drugi strani vse zdi neverjetno.

Toda v Maddalenovi smrti je še nekaj bolj skrivnostnega. Ko so smrtne ostanke njegovih tovarišev kmalu ali pa kasno našli, pa ni Tirensko morje nikdar vrnilo ne le samo junaškega trupla Umberta Maddalene, temveč tudi ne enega samega predmeta, enega ostanaka, enega, kakršnega koli podatka o njem.

Strmoglavil je z neba tisto jasno pomlad opoldne, komaj nekaj metrov od obale. Morje si ga je vzelo, morje ga je požrlo, morje ga varuje za vekomaj.

Usoda, vredna polboga! Njegova legenda gre od ust do ust med piloti, ki preletavajo

morja, in trga sanje italijanskih otrok, ki jih je on tako ljubil. Nekega dne jo bo opeval pesnik, vreden njega.

Mi, njegovi bratovski tovariši, smo v bleščečem in popolnem krogu njegovega junaškega življenja, ki se začel je v morju in v morju nehava, spoznali znamenje dopolnjene usode in tako rekoč razodejte čudeža. Spominjamo se njegove prijazne sence vsakokrat, kada rse tribarvno letalo dvigne nad Oceane.

III.

Poglavarjeva zapoved

Tako se je poletje nehalo z zelo ugodnim obračunom za našo pripravo. Ostajala je samo še ena točka: Ducejeva odločitev za izvedbo in za dan poleta.

Duce me pokliče nenadno nekaj prej, preden se je z dnem 28. oktobra 1932 začelo X. leto revolucije, ki ga bodo v Italiji praznovali s posebno slovesnostjo v spomin dopolnjenega dela in kot vzpodbudo za obnovev in prihodnjih letih.

Duce ravno pripravlja koledar vlade za leto X. V velikem pregledu velikanskega dela, ki ga je dopolnila revolucija, ne more manjkati letalstvo, ki ga je Duce našel oktobra 1922 v razslu in ga je sam obnovil, ojačil, ga spravil v desetih letih v prednjo stražo sveta.

Vpraša me kaj preprosto: »Kje je zdaj priprava za tvoj polet?«

Z mirno vestjo odgovorim: »Pripravljeni smo.«

»Ijudje? Stroji?«

»Pripravljeni eni in drugi. Spomnadi nam bodo stroji in motorji zagotovo izročeni. Kar se pa tiče osebja, se že letu in pol uri v Orbetello.«

»Torej lahko določimo začetek za konec pomladi in za pričetek poletja 1933?«

»Popolnoma v redu.«

»Prav. Prinesi mi natančen načrt za polet.«

(Nadaljevanje sledi.)